

VICE-MINISTER PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT,
OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, BUITENLANDS BELEID, ONROEREND ERFGOED EN
DIERENWELZIJN

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst over de gezamenlijke en geïntegreerde realisatie van regionale acties in de regio Zuid-West-Vlaanderen

1. Situering

De gebiedswerking in de regio Zuid-West-Vlaanderen werd in de voorbije jaren ondersteund door de goedkeuring van verscheidene strategische projecten in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Ook was er steeds een belangrijke interactie met relevante bovenlokale processen en de totstandkoming van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Mede vanuit deze strategische projecten werd een regionale visie voor Zuid-West-Vlaanderen opgemaakt, namelijk de “Ruimtelijke visie voor de regio van Leie en Schelde” (zie bijlage 1).

Vanuit het proces van de regionale visievorming is bij de Vlaamse en lokale partners de behoefte ontstaan om op een meer structurele manier samen te werken rond een beperkt aantal grote, verbindende uitdagingen. De betrokken overheden willen met deze interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst de structurele en geïntegreerde samenwerking in de regio vormgeven. Hierbij wordt aandacht besteed aan een duurzame interactie tussen het ruimtelijk en het sectorale beleid (mobiliteit, wonen, groen,...). Zo wordt ook vertrekkende van de (tweede) conceptnota basisbereikbaarheid voorzien in een geïntegreerde aanpak van de vervoerregio Kortrijk (mededeling Vlaamse Regering van 20.07.2018).

De samenwerkingsovereenkomst is het gevolg van het ruimere overleg en een intensief voortraject, en is opgesteld door het departement Omgeving, het departement Mobiliteit en Openbare Werken, de provincie West-Vlaanderen en de intercommunale Leiedal, namens en in samenspraak met de betrokken (13) steden en gemeenten. De Vlaamse overheid is zowel voor de visie als voor de uitvoering van de verschillende acties betrokken via verschillende departementen, agentschappen en instellingen zoals het Agentschap Wegen en Verkeer, de V.V.M. De Lijn, het departement Omgeving, het departement Mobiliteit en Openbare Werken, het Vlaams Agentschap voor Innoveren en Ondernemen, de Vlaamse Waterweg, het departement Landbouw en Visserij, het Agentschap Natuur en Bos, de Vlaamse Landmaatschappij, het Agentschap Onroerend Erfgoed, enz.

2. Inhoud van het voorstel

De interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst legt algemene krijtlijnen vast voor de samenwerking en wordt afgesloten voor onbepaalde duur. Er wordt evenwel voorzien in een jaarlijkse evaluatie op het interbestuurlijk overleg Zuid-West-Vlaanderen (IBO) met terugkoppeling naar de betrokken besturen.

Bij belangrijke wijzigingen en/of nieuwe regionale acties met doorstart wordt voorzien in een mededeling aan de Vlaamse Regering. De jaarlijkse evaluatie houdt zowel een actualisatie van het regionaal actieprogramma en de regionale acties met doorstart in, als het mogelijks wijzigen van regionale acties. Voor het bijkomend toekennen van een doorstart aan een regionale actie dient geen nieuwe overeenkomst te worden afgesloten. Elk van de Partners is in de mogelijkheid om de overeenkomst te beëindigen. Een effectieve verbreking van de overeenkomst kan ten vroegste drie jaar na de datum van het afsluiten van de overeenkomst en vervolgens om de drie jaar, en dit telkens naar aanleiding van de jaarlijkse evaluatie van de regionale acties met doorstart. Bij het verbreken van de overeenkomst blijft evenwel de werking vanuit het IBO als de vervoerregioraad behouden.

De samenwerkingsovereenkomst heeft een vierledige doelstelling en legt volgende afspraken vast:

1. Het onderschrijven van de 'Ruimtelijke visie voor de regio van Leie en Schelde' als basis voor verdere geïntegreerde samenwerking en afstemming rond strategische en complexe projecten, als basis voor uitvoering van regionale en lokale acties, en als inspiratiebron voor toekomstige ruimtelijke beleidsplannen en voor toekomstige opbouw van de vervoerslagen in het regionaal mobiliteitsplan. De regionale visie vormt hierbij geen juridisch bindend document, maar wel een "verbindend en verbeeldend" document.
2. De realisatie van de krachtlijnen uit de Ruimtelijke visie voor de regio van Leie en Schelde door de selectie van een beperkt aantal regionale acties waaraan via een geïntegreerde aanpak een doorstart wordt gegeven. Bij uitvoering van deze acties met doorstart worden ook de ruimtelijke en sectorale visies en plannen van de diverse beleidsniveaus en ook een aantal lokale acties met regionale relevantie meegenomen.
3. Het uitbouwen van het partnerschap en het onderschrijven van de werking van het interbestuurlijk overleg Zuid-West-Vlaanderen (IBO). De vervoerregioraad Kortrijk wordt hierbij geïntegreerd in de werking van het IBO.
4. De periodieke evaluatie van het ruimtebeslag in de regio en het zoeken naar afstemming en samenwerking rond periodieke monitoring en opvolging zowel op vlak van ruimte (landbouw, natuur, ondernemen, wonen, kleinhandel) als infrastructuur en vervoer, ter ondersteuning van de realisatie van de regionale acties.

De regionale acties met doorstart worden thans niet ondertekend. Deze regionale acties met doorstart worden aan het IBO voorgelegd voor verdere uitwerking. Indien gewenst kunnen deze regionale acties in een later stadium afzonderlijk en ook eventueel door andere betrokken actoren worden ondertekend.

Het betreft volgende andere regionale acties met doorstart (zie informatieve bijlage 3):

- Geïntegreerde aanpak van de basisbereikbaarheid en het (gewenst) ruimtelijk kader
- Geïntegreerde opmaak en uitvoering van een activerings- en herstructureringsstrategie voor (watergebonden) bedrijvigheid

- Activeren van productieve landschappen waarbij gezocht wordt naar de ontwikkelingsmogelijkheden voor landbouw met inbegrip van synergiën, verwevenheid en meervoudig ruimtegebruik in de open ruimte
- Geïntegreerde aanpak van de Leievallei van Wervik tot Deinze, in afstemming met Vlaamse (Seine-Schelde, vervoerregio's, AGNAS...) en lokale processen
- Geïntegreerde regionale strategie voor de kleinhandel in de regio Zuid-West-Vlaanderen in functie van het versterken van kernen en stedelijk netwerk
- Geïntegreerde aanpak van het planproces K-R8 in relatie tot het multimodaal en complementair ontwikkelen van de ontwikkelingspolen in het stedelijk netwerk
- Geïntegreerde aanpak van het complex project voor de 'Opwaardering en/of aanpassing van het kanaal Bossuit-Kortrijk voor klasse Va-schepen'
- Onderzoek naar de potenties en draagkracht van de omgeving van de luchthaven Kortrijk-Wevelgem

Voor de opvolging van de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst en de regionale acties met doorstart is er een ruime werking gestuurd door het interbestuurlijk overleg Zuid-West-Vlaanderen (IBO). Het IBO dient om alle bovenlokale en lokale partners gezamenlijk te betrekken bij de uitvoering van de regionale acties met doorstart en om andere regionale thema's en projecten waarvoor interbestuurlijke voorbereiding en afstemming een meerwaarde kan vormen, te behandelen. Voorbeeld hiervan is het grensoverschrijdende overleg met Wallonië en/of Frankrijk.

Er worden geen specifieke structurele subsidies of middelen voorzien om de vooropgestelde doelstellingen van de samenwerkingsovereenkomst te realiseren. Mogelijke concrete financiële engagementen zijn indien nodig op te nemen op niveau van de regionale acties met doorstart. Hiervoor worden op dat moment afzonderlijke beslissingen genomen.

Vanuit het interbestuurlijk overleg en namens de partners stellen wij de leden van de Vlaamse Regering in kennis van de Ruimtelijke visie voor de regio van Leie en Schelde (zie bijlage 1) en over de interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst over de gezamenlijke en geïntegreerde realisatie van regionale acties in de regio Zuid-West-Vlaanderen.

3. Weerslag van het voorstel van beslissing op het personeel

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

4. Weerslag van het voorstel van beslissing op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

5. Weerslag op de lokale besturen

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

6. Kwaliteit van de regelgeving

Het voorstel van beslissing betreft geen reglementair besluit, maar regelgeving ter goedkeuring van plannen en programma's, en vereist dan ook geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies, reguleringsimpactanalyse, noch advies van de Raad van State.

7. Advies IF

De inspectie van financiën bracht op 26 juni 2019 een gunstig advies uit.

Aangezien het dossier dat voorgelegd wordt, de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid niet beïnvloedt, meent de inspectie van financiën dat in toepassing van artikel 6 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en –opmaak, het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist is. Het voorstel van beslissing betreft geen reglementair besluit, maar regelgeving ter goedkeuring van plannen en programma's, en vereist dan ook geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies, reguleringsimpactanalyse, noch advies van de Raad van State.

8. Toepassing gedragslijn van de Vlaamse Regering: vrijwillige terughoudendheid

De voorliggend ontwerp-beslissing voldoet aan de voorwaarden van vrijwillige terughoudendheid om volgende redenen:

- Het betreft geen wetgevend initiatief.
- Het is geen beslissing die impact heeft op de beleidskredieten of de begroting. Eventuele kosten zullen aangerekend worden op de bestaande daarvoor bedoelde kredieten en begrotingsposten binnen de marges van die kredieten en posten.
- Het is geen onderwerp dat, op zichzelf staand, onderworpen is aan de rechtstreekse controle van het parlement, in die zin dat het om een specifieke beslissing gaat over en planproces dat zal leiden tot een gewestelijk RUP en een engagement tot samenwerking met diverse lokale/regionale partners. Uiteraard valt de opmaak van ruimtelijke plannen door de Vlaamse Regering en het beleid dat daarmee gevoerd wordt onder de parlementaire controle, maar dat is dus niet rechtstreeks het geval voor de voorliggende voorstel van interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst.
- De beslissing bindt de volgende Vlaamse Regering niet in die zin dat het voorliggende voorstel beperkt is tot een samenwerkingsovereenkomst. Die overeenkomst heeft op zichzelf geen verdere beleidsmatige gevolgen. De overeenkomst houdt een engagement in om voornamelijk mobiliteitsonderzoek uit te voeren. Over dit onderzoek zal opnieuw gerapporteerd worden aan de Vlaamse Regering. Op basis van de onderzoeksresultaten en de rapportage kan de Vlaamse Regering op dat ogenblik opnieuw haar positie bepalen.
- Het betreft een lopende zaak in die zin dat het gaat om het afronden van het overleg van de afgelopen jaren in het interbestuurlijk overleg regio Kortrijk. Dit overleg heeft nu geleid tot voorstellen van samenwerkingsovereenkomsten, waarmee een eerste fase in het overlegproces wordt afgerond.
- De beslissing is dringend om te vermijden dat onnodige vertraging wordt opgelopen in de verdere uitwerking van het project K-R8 en de opgebouwde verstandhouding tussen de partners en de huidige positieve dynamiek en samenwerking zou vertragen.

9. Documenten en bijlagen

Het dossier is in één exemplaar beschikbaar op de Secretarie en op de vergadering van de Vlaamse Regering.

Bij deze nota horen volgende bijlagen:

- Interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst over de gezamenlijke en geïntegreerde realisatie van regionale acties in de regio Zuid-West-Vlaanderen
- Bijlage 1: Ruimtelijke visie voor de regio van Leie en Schelde, eindrapport juli 2018

10. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1. De Vlaamse minister, bevoegd voor ruimtelijke ordening, en de Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer, worden belast met de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst namens de Vlaamse Regering;
2. Om actief bij dragen aan het overleg en de uitvoering van de verschillende andere regionale acties, steeds vanuit de bevoegdheden vanuit de Vlaamse Regering.

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse rand, Buitenlands Beleid en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Koen VAN DEN HEUVEL